

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendők
 — Maros-Vásárhely. —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ev. ref. lelkészi lakás. —

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ev. ref. lelkész.

TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
 ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
 „Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:

minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor
 Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

Az örökkévaló eledel.

Munkálkodjatok ne az eledelért, mely elvész, hanem az eledelért, mely megmarad az örök életre, melyet az embernek Fija ad néktek; mert ezt pecsételte meg az Atya, az Isten. Ján. 6, 27.

Az Idvezítő eme mondása, a melyben szívkre köti, hogy a lélek örökkévaló eledelének megszerzésére törekedjünk, egyike az Úr legérdekesebb nyilatkozatainak. E mondás bár görög nyelven maradt reánk, minden tekintetben magán hordja a zsidó bélyeget s csak az elhamarkodott és felületes elméletgyártás foghatta rá, hogy valami görög bölcsész rendszercsináló törekvéseinek az eredménye. Hogy a mondás vonatkozásait megérthessük, tudnunk kell a következőket.

Izrael tudós rabbijaira rendkívül nagy hatást gyakorolt az Egyiptomból kivonuló népnek mannával való csudás táplálása. A nép, úgylátszik nem ismerte a tamarisk fának olajos kiizzadását, mivel az nagy szükségében és rendkívüli bőségben jelent meg előtte, méltán látta a manna megjelenésében Isten kegyelme különös nyilvánulását. A rabbik pedig azt a különös tant fűzték a mannáról szóló elbeszéléshez, hogy az Isten az Egyiptomból való kijövetel óta folyton csodás módon táplálja az ő népét égi mannával, égi

kenyérrel. Ez az égi kenyér a rabbik szerint, a törvény, természetesen nem a maga ótestamentomi egyszerűségében és nagyszerűségében, hanem a mint ők szórészálhasogató módon kirészletezték. A rabbik szerint a törvényt Isten az ő pecsétével látta el. Isten pecsége pedig az igazság, mely szó a rabbik észjárásának nem annyira szellemi jelentőségénél fogva, hanem különösen azért tetszett, mert valami különlegesnek, csodásnak, rendkívülinek tűnhetett fel előttük az a körülmény, hogy e héber ABC első, középső és utolsó betűjéből állott (aleph mem és thav betűkből).

Mielőtt tehát a János evangéliuma 6-ik részét olvassuk, hallanunk kell a zsidó írásmagyarázás törvénydicsérő mondásait. A törvény egy parancsából szárat alkotott a száraz rabbi — elme s a szombatról, edényekről s az élet minden mozzanatáról az ótestamentomi óvó s a pogány világ árjától mentesítő intézkedések helyett teljesen részletes, az aprólékosságokra is kiterjedt oly gyűjteményt állított, a mely a lelkiismeretes lelket folytonos aggodalomban tartotta a lelkiismeretlennek pedig mégis egér-utat engedett sok gonoszságra. Ezt az élettelen, képtelen az ótestamentomi kijelentés árját elszáritó gyűjteményt magasztalta voltaképp a rabbik serege. Ezt nevezte nagy előszeretettel égi mannával,

égi kenyérnek. Erről mondotta, hogy az Isten ráütötte pecsétét s a pecsét az igazság.

Látnivaló tehát, hogy az Úr Jézus teljesen zsidó módon szól s a csodás megvendéglés neki csak alkalom, hogy saját magát, az ő isteni személyiségét mint égi eledelt ajánlja. A veszendő eledel nemcsak a földi táplálék, hanem az a száraz élettelen gyűjtemény, melylyel szemben ott áll az ő élete, az ő műve, az ő megjelenése mint örökkévaló eledel.

„*Én vagyok az igazság*“, kiált az Úr (Ján. XIV., 6.) egy más alkalommal. Itt pedig azt hangsúlyozza, hogy azt pecsételte meg az Atya, a mit Ő ad, tehát azon ragyog az örökkévaló „emet“ a maga isteni dicsőségében. A mi régi bibliafordításunk látszik, hogy egészen különösnek az Úr Jézus megokolását s azért egy kis magyarázattal, persze felesleges és helytelen magyarázattal látja el az Úr megokolását, ezt szurván be: *e végre*. De ez is csak azt bizonyítja, hogy az Idvezítő e szava: *mert ezt pecsételte meg az Atya*, csak a zsidó vonatkozás feltüntetésével érthető meg.

Világos azonban az is, hogy a zsidó külső alatt isteni tartalom rejlik s most a mikor a protestáns egyházak a pogány hitetlenség és közöny bűneit egy kis zsidóskodó agyonszabályozással akarják jóvátenni, újra meg újra rá kell mutatnunk az igazi életforrásra, a Jézusra, a kiből az Isten megjelent s aki ember Fija lett érttünk. A baj nagyobb, mint a hogy valaha gondoltuk, mert nemcsak a földi egyházak inganak, hanem általában az emberiség legszentebb érdekei forognak kockán. Az emberi lelkek telepedtek s mivel az igazi eledelt meg nem kapták, azért zúgnak, forognak, zajongnak és — vétkeznek. Azért fordulnak sokan a külsőségek s a látszólagos szilárdságok felé. Azért vett erőt valami rettenetes élvezetvágy a tömegeken s a borzalmás örvény oly iszonyú jelenségeket vet felszínre, minők: a leánykereskedés, az alkoholizmus s a kéjvágy még olyanoknál is, a kiknek a társadalom erkölcsi őreinek kellene lenniök. Azért van oly sok boldogtalan család s annyi ingó, libegő existenzia.

Viseljék a felelősséget az Isten előtt mindazok, akik a rémes jelenségekkel szemben is nyomorult elméletek vagy szabályok mögé buj-

nak s az életadó evangélium árjait elzárják. A kinek a szíve pedig helyén van, az ne szégyelje a Krisztus evangéliumát s a hol csak teheti, juttassa a lelkeket amaz örökkévaló eledel birtokába, mely nélkül nemcsak az egyesek, hanem a nemzetek is elvesznek s az egyházak is megszáradnak, megcsontosodnak s az üdvösséget kereső lelkektől megvettetnek. *Szabó Aladár.*

A diakonissza-intézményről.

Mindazok a kísérletek, a melyek a diakonissza-intézményt más alapon próbálták megvalósítani, kudarcot vallottak s legfeljebb pénzért szolgáló ápolónőket adtak a társadalomnak, mint pl. a vörös kereszt egyesület ápolónői, a melyek azonban korántsem állják ki a versenyt a diakonisszákkal, a kiket hivatásuk betöltésében nem a pénz, hanem a hit és a krisztusi önfeláldozó szeretet vezérel. Németországban Zimmer tanár próbálkozik vele, hogy vallásos alapon ugyan, de nem ily rendi szervezettel nevel diakonisszákat; ámde az eredmény az, hogy igen sok általa nevelt diakonissza cserben hagyja őt s átmegy a Fliedner szervezetű diakonisszákhöz.

Világos bizonyítéka ez annak, hogy a gyenge nőnek az ily egyházi hivatás betöltésében is, mint a mielő a diakonisszáé, amelyet az egyház s társadalom is rendszerint véd, szüksége van nagy gyámolításra s védelemre, a melyet ez időszert legjobban nyújt neki a Fliedner-féle szervezet.

Hogy ezen r. kath. apácarendre emlékeztető, külső végeredményben nem lehet akadály a intézmény fejlődésének s nem áll ellentétben a protestantizmus szellemével, bizonyítja a diakonissza-intézménynek az elmúlt 70 év alatt való gyors elterjedése melyről legékebben szólnak a következő adatok:

Fliedner nyomoruságos viskóba fogadta az első női rabot, hogy neki menedéket adjon; lehető legkezdetlegesebb berendezéssel nyitotta meg 1836-ban azt a kórházat, melyet az első diakonisszák vezetésére bízott, és az első években jóformán egy gyülekezetnek és egy kórháznak sem kellett az ő diakonisszái s most 3 óriási, célszerű berendezésű telepet képeznek a kaiserswerthi különböző intézetek. A betegápolás óriási méretekben fejlődött, a mennyiben az eredeti, de sokszor nagyobbított helyen most csak a megbetegedett diakonisszák és a gyógyíthatatlan betegek vannak elhelyezve s a tulajdonképi kórházi épületek egy parkban külön nagy területen állanak s 1888 óta 125 felnőttnak, 65 gyermeknek és 20 gyógyíthatatlan betegnek szolgálnak elhelyezésére és gondozására. Közéjükben vannak a különféle szükséges mellékhelyiségek, mint gyógyszerlár, konyha, diakonisszák lakóhelye, kápolna, halotti kamra, portási, orvosi lakás, az

intézetet vezető lelkész lakása és a különböző betegek részére kijelölt séányok s parkok. Szomszédságukban áll az 1883-ban épült új „Mennysország” nevű árvaház, 36—38 árva gondozására. Az eredeti s régi ház helyén és szomszédságában pedig a következő intézetek fejlődtek ki az elmúlt évek alatt: Az egykori viskó helyett 1841 és 1860 óta egy szépen kiépített s gondozott menedékház fogadja a börtönből kikerült rabnőket; a bérelt kisdedóvó helyett 1855 s illetőleg 1888 óta modern kisdedóvó-épületben gondozzák az elhagyatott s szegény gyermekeket. Itt találjuk a felsőbb leányiskolát, tanítónő-képzőt, diakonissza-iskolát, a munkaképtelen s nyugalomba vonult diakonisszák menedékházát. A Gerhardt Pál-féle intézetet az egyedül álló és beteges, részben gyógyíthatlan betegségben szenvedő nők részére alapítva. Végül itt vannak a különféle gazdasági s intézeti mellékhelyiségek, orvosi, tanítói s lelkészi lakásokkal.

Ezektől függetlenül egy harmadik helyen áll az ideg- és lelkibetegek kórháza, melynek alapját Fliedner kértére 1848-ban IV. Frigyes Vilmos porosz király vetette meg egy kaszánya adományozásával; de mivel ez kicsinynek és célszerűtlennek bizonyult, 1881 óta külön e célra vásárolt helyen s a modern higiénikus követelményeknek megfelelően épített épületekben, az u. n. Johannisbergen vannak elhelyezve azok a szerencsétlenek, kiket megbomlott ideg s lelkiviláguk hozott idegyógyulást, avagy enyhülést s menedéket keresve szomorú életükben.

A kaiserverthi diakonisszák működési köre azonban nemcsak ezekre a helyi intézetekre terjed ki, s Fliedner nemcsak ezen intézetek alapításával tette nevét halhatatlanná, hanem azzal a sok intézettel is, a melyeket nemcsak Németországnak, hanem más országoknak s földrészeknek városaiban is alapított, avagy a diakonisszák gondozásába átvett. Így alapított egy árvaházat Felső-Sziléziában 1849-ben, Düsseldorf közelében egy diakonissza tanító- és nevelő-intézetet 1861-ben, Berlinben u. n. Mártha-házat bukott nők menedékhelyéül, továbbá cselédképző- s elhelyező-intézetet, kisdedóvót és népiskolát. Hasonló intézeteket alapított Düsseldorfban, Crefeldben, Hattingenben és Brandenburgban.

Németországon kívül pedig működnek a kaiserverthi diakonisszák: Jeruzsálemben, a hol kórházuk és leánynevelő-intézetük van, mely utóbbiban különösen a mohamedán leányok nevelésére fordítanak nagy gondot, hogy őket a keresztyénségnek a török-arabok között való terjesztésére felhasználhassák; Smyrnában, a hol árvaházuk és diakonisszáképző intézetük van; Beirutban, Alexandriában, Kairóban és végül Bukarestben s Firenzében, mely utóbbi két helyen prot. leánynevelő intézetet tartanak fenn a nagy görög kel. s illetőleg róm. kath. fészkekben.

Az eddig említett intézeteket a rajna-westfáliai diakonissza-egyesület segítségével alapította Fliedner s

ezen hatalmas és áldott egylet tartja is fenn; azonban sokkal nagyobb a száma azoknak az intézeteknek, a melyek nem ezen egyletnek tulajdonát képezik s melyekben mégis kaiserswerthi diakonisszák végzik áldásos munkájukat. Az 1891 évi statisztikai adatok szerint a kaiserswerthi diakonisszák működtek: 11 kaiserswerthi 12 németországi s 12 külföldi, összesen 35 olyan intézetben, melyeket a fent nevezett egyesület alapított s illetőleg tart fenn és végül 198 oly intézetben, a melyeket egyes egyházak, egyesületek vagy magánosok alapítottak s tartanak fenn.

Azonban nem szabad figyelmen kívül hagynunk a diakonisszák legáldásosabb s legszebb munkakörét, a melyet mint gyülekezeti diakonisszák töltenek be magánházakban, családokban a betegápolás, szegények látogatása, árvák felkeresése és másnemű nyomorúságban levőknek tág terén s a mely működési körben a cura pastoralisnak legkitünőbbnek bizonyult eszközei s végrehajtói, a gyülekezeteknek angyalai s a lelkészeknek jobbkezei.

A kaiserswerthi diakonisszák számát legalább 1900-re lehet tennünk s nincs oly nyomorúság, testi, lelki avagy erkölcsi baj, a mely ellen ők több avagy kevesebb sikerrel nem küzdenének.

Hogy a diakonisszák ezen nagyon sokféle s különböző lelki és testi tehetségeket és erőket feltételező irányokban működhessenek, nagy gondot és sok fáradságot okozott neki első sorban az, hogy aravaló nőket szerezzen, a mi sokszor nagy nehézségekkel járt; másodsorban az, hogy őket nehéz pályájukra előkészítse gondos vallásos nevelés és szakszerű oktatás által. Kaiserswerthi árvaházát, kisdedóvóját s kórházait tehát úgy szervezte s fejlesztette, hogy azok egyuttal kitünő gyakorló-intézetek is amelyeknek kezdetben egyetlen vezetője s célirányos fejlesztője ő maga volt. S míg a diakonissza-képzőben elméleti oktatást nyernek az egyes diakonisszák, vagy a mint őket nevezik: „nővérek” addig a sokféle intézet gyakorlati kiképezésőkre szolgál kitünő eszközül.

Az anyaházakba befogadott leányok vagy nők nem azonnal lesznek nővérekké, azaz teljesen kiképzett diakonisszákká, hanem csak rövidebb s hosszabb, esetleg több évre terjedő előkészítés s kipróbálás után, a mikor felavatják őket nemes hivatásukra.

A ki ismeri az emberi természet gyarlóságait s a diakoniai hivatás rendkívüli nehézségeit, az könnyen megértheti, mily óriási akadályokkal kellett Fliednernek küzdenie, kivált az első időkben.

Fliedner a sikeres kezdeményezés után nem maradt egyedül a diakonissza-ügy terén. S habár kezdetben sok nehézséggel kellett küzdenie, míg diakonisszáit Kaiserswerthen kívül Németország más vidékein is alkalmazhatta, néhány év leforgása után annyira megkedvelték diakonisszáit, hogy intézete nem tudott eleget nevelni. Nem telt bele 2 évtized s Németon ev. egyházai és városai versenyeztek egymással, hogy

árvaházaikat, szeretetházaikat s kórházaikat diakonisszák gondozására bízzák s a gyülekezeti szegény- és szeretetügynek gondos keresztyéni elintézése végett diakonisszákat alkalmazzanak (Vége. köv.)

Isten ígéje.

A betegek barátja.

III.

A Bibliáról.

Az én lábamnak szövétneke a te Igéd.
Zsolt. 119, 105.

Az orvoslásodra szükséges holmik között, asztalodon egy könyvet látok. Miféle könyv? — Biblia. — Egészséges korodban nem volt melletted; annál jobb ha most ott fekszik.

A bibliát is Isten ígéjének mondjuk. Isten szól belőle hozzánk. Isten, aki mindig ugyanaz a szeretet marad s aki ugyanazon gondossággal kormányoz mindeneket. Olyan szépen mondja Istennek egyik szent embere: *Az én lábamnak szövétneke a te igéd és az én ösvényemnek világa!*

Akkor van legnagyobb szükségünk a világosságra, ha már egészen beborult körülünk. Tapasztalod, hogy a betegség, földi életünk derűjét éppen úgy elborítja, mint a felhő a napsugárt és nem tudjuk, hogy napunk vajjon áttör-e még a felhőkön, vagy végképpen le fog hanyatlani mögöttük? De Isten ígéje fénylik reggel, délben, este, még akkor is, ha életünk alkonya jött el, vagy a halál éjszakája érkezett meg. Barátom! hozzá emeld fel szemed, oda irányítsd menésed; mert aki e világosság felé tör, el fog hozzá jutni, a hol a mint meg van írva: „éjszaka nem léssen!” (Fel 21, 25.)

De én akárhányszor hallom a panaszt: — a biblia olyan nagy és helyenként olyan nehezen érthető; nem tudok eligazodni benne; a keresés pedig untat; a homályosság megtéveszt; hogyan találhatom meg benne éppen azt, a mi nekem való? Ezt a panaszt sokszor hallja az ember a betegség, gyengélkedés idején azoktól, kikben az erő és elégedettség nincs meg

Kívánatos volna, hogy mindenki már egészséges korában jártasságot szerezzen a bibliában, hogy szükség idején használni tudja; de erről most nem beszéllek neked. Miért is? Inkább leszek kalauzod szegény, beteg barátom! Azért legelsőbbben a bibliai történeteket fogjuk átvenni s a hol valami neked valót találok, ott megállunk egy pillanatra. Azután még egyszer át fogjuk lapozni a bibliát és abból egyes darabokat, a vigasztalásra, lelki épülésre való helyeket olvassuk el. És végre úgy hiszem oda ülök beteg ágyadhoz s beszélgetni fogunk a körülményekhez képest és imádkozni fogok veled mint barátod, hogy az Isten megőrizzen. Nagy öröm lesz az angyalok között, ha csak egy gyenge is meg fog erősödni s ha csak egy bűnös meg fog térni és ha csak egy beteg is meg fog gyógyulni.

Kegyesség útja.

Amit az én mennyei atyám nem láthat.

Irországban egy kis fiutól azt kérdezte a tanítója, hogy van-e valami, a mit az Isten nem lát. A kis fiu azt felelte: „Igen Ő nem látja az én bűneimet a Jézus vérén keresztül.”

Ez az egyetlen, amit Ő nem láthat! A vér betakarja.

Nem örömhír-e ez, hogy megszabadulhatsz teljesen a te bűneidről? Jössz, mint bűnös és ha hallod az örömhírt és hiszel benne, elvétetnek a te bűneid: „Higgy az Úr Jézus Krisztusban és üdvözölsz.” Hit által és az által, hogy elfogadod az örömhírt, a Krisztus tied lesz. Gondold meg e dolgot. Választanod kell; a bűntől teljesen szabaddá lenned és helyébe Krisztust befogadnod. Nem nagyszerű ez? Milyen balgató ember vagy ha ezt a nyereséget elveted. Az Úr azt mondja: „Én elveszem a te bűneidet és önmagam adom neked helyükbe.” De vannak, akik azt felelik: „nem kell” és még jobban szívükbe zárják a bűnt. Az Úr segítsen neked, óh bűnös, hogy jöjj még ma, elfogadd az Úr Jézust, hogy Ő legyen utad, igazságod és életed.

Egyháztársadalmi élet

Adatok a mojos akcióhoz. 1. A görgényi ref. egyházmegyébe bebevezett Mojos-szorvány lakói 100 év előtt magyarok voltak, lassanként eloláhosodtak.

2. A még meglevő maroknyi magyarság megmentésére Farkas Jenő pókai ref. lelkész gondolt először s e célból most egy éve lépett akcióba Bud Tibor pókai tanítóval

3. A munkához az első anyagi segílyt Dósa László kir. főmérnök nyújtotta a mi által lehetségessé lett egy kis harang beszerzése és az imaházul szolgáló „bér-ház“-nak padokkal való ellátása

4. Egy évi eredményes munkásság után, ifju lelkész és tanító aai egy kis imaház építését vették tervbe s e végből gyűjtést rendeztek. Ám ebbeli munkájuk a legautentikusabb körben eredménytelen volt. Az ifju munkások csüggedni kezdtek

5. Ekkor egy — földi kincsekben éppen nem bővelkedő — selmebányai ovónó *Wersényi Róza* értesülve a lapokból ezen munkásságról, segélyére sietett az Úr lankadni kezdő munkásainak biztató szavával, értékes adományaival. Elküldte immár az imaház évi bérét 20 kor-t és küldött 4 darab szép urasztali edényt 400 korona értékben. Küldeni fog urasztali, urasztali takarókat, hármoniumot és egy nemzeti színű zászlót e két szóval: *Istenért! Hazáért!*

6. Ennek a soha nem látott lelkes honleánynak csodálatos áldozatkézsége új erőt önlött az ifju munkásokba és lelkesített másokat is áldozat kézségre. Dósa László főmérnök és az Illyés testvérek földet ajándékoztak az építendő imaház számára. Dósa László egy újabb harangot ígért. A Mojos vidékének nemesebben gondolkodó afiai pedig tehetségük szerint való hozzájárulást ígértek az építendő imaházhoz.

Dr. Koós Mihály a székelyföldi kirendeltség agilis vezetője is tudomást szerezvén az ügy felől, gyűjtést indított széles körben e szép célra.

Mi is kérjük a haza javáért lelkesülő, vallásos keblű olvasót, adjon valamit e nemzeti és vallási miszió felsegélésére. Adományokat szívesen közvetítünk.

Luther.

A nagy reformátornak, Luthernek képe áll előttünk. Hatalmas alakja feltárja lelkének egész erélyét, szépségét, mélységét. Azon vízió hatása alatt látjuk, amidőn nagy vívódásai közt megjelenik neki is a Sátán, hogy rabul ejtse s kételyei által megingatva a reformáció diadalmas utjáról eltérítse. De Luther győz. Elutasítja ma-

gától a csábítót s felragadva az elöttette levő tintás üveget, a látomány felé sujtja.

Wartburg ősi városának Luther szobájában ma is látható e tintafolt.

De miinket Luther nagy lelke hív a követésre, intvén bennünket is, hogy legyünk hívek egyházunkhoz, hazánkhoz.

Légy hű mindhalálig és elveszed az örök-élet koronáját.

H i r e k.

Olvasd a Bibliát!

Izrael szabadulása a vörös tengernél.

Mózes II. k. 14, 13.—27.

Isten Izrael népét nem a legrövidebb úton északkelet felé vezette Kánaánba; ott a harcias filiszteusokkal találkozott volna. E helyett előbb délkeleti irányban, a vörös tenger felé vezette őket. A pusztai vándorlás alatt az Úr a népet nevelni akarta arra a feladatra, mely reá várt. Alig hagyták el Izrael fiai Egyiptomot, Faraó már megbánta, hogy elengedte őket s mai textusunk megmutatja az Isten ellen való emez utolsó lázadásának a lefolyását.

Oktató-jegyzetek:

I. Fáraó. Még egyszer akart Fáraó dacolni az Istennel; hamar felejtette el az Isten hatalmas karját. Hiába volt minden intés, hiába minden dorgálás; mint később egy másik gonosz király, (Kir. I. k. 21, 25.) ő is arra adta magát, hogy csak gonosz-ságot cselekedjék az Úr előtt. Így saját akaratóból seregével együtt vesztébe rohant. Vigyázzunk magunkra és ne engedjük, hogy a bűn annyira elhatalmaskodjék rajtunk. A ki bűnt cselekszik, az a bűn rabjává lesz, akár szegény ember, akár király legyen az.

II. Izrael népe. Félelem fogta el szívüket, mikor a nagy veszélyt látták; ez kicsinyhitűség volt; mert tudhatták volna, hogy az Isten nem azért vezette őket ezen az úton, hogy itt elveszzenek. De Mózes bátorító szavára ismét felébred bennök a hit. Nem nyugtalankodnak már, nem akarnak saját értelmök szerint hadakózni, hanem veszteg maradnak. Bizva az Úr szavában mennek azon az úton, melyet ő rendelt, még ha a tenger mélységén is vezet át. Minden veszélyben és bajban bizzunk az Úrban; csendben, békeségben járjunk az ő útain.

III. Az Úr. Hatalmas dolgot cselekedett Isten az ő népének szabadításáért. Ő maga oda áll Izrael és az ellenség közé, mint védő pajzs. A tengernek parancsolja, hogy utat nyisson népének és a szeleknek, hogy a vizeket borítsák Fáraóra és seregére. Hatalmas dolgot cselekszik a mi szabadításunkért is. Jézus maga oda állt mi közénk és a bűn hatalma közé. Jézus győzelmet aratott, hogy mi békeségben járassunk az úton, mely a mennybe vezet. Áldjuk és dicsérjük tehát mi is azt, ki örök szabadítást szerzett.

1588-ban II Fülöp spanyol király roppant nagy hajóhadat küldött Anglia ellen, hogy ott véget vessen a reformációnak. 160 kisebb-nagyobb hajó indult el 30,000 főnyi legénységgel és 150 szerzetessel. De útközben vihar érte a hajóhadat, mely 72 hajónak és 10,000 ember életének vesztét okozta. Erzsébet, Anglia királynője ennek emlékére érmet veretett e körirással: Isten lehelt és szétszórtak.

— A Marosi Református Egyházmegye közgyűlése.

Julius 11-én Maros-Vásárhely falai között rendkívüli közgyűlést tartott a marosi ref. egyházmegye. E gyűlés nagy horderejű volt az egyházi közéletre, mert ez intézkedett az új egyházi törvények életbeléptetését illetőleg. A tagok rendkívüli nagy számmal jelentek meg a közgyűlésen s általában minden vonalon láttuk az érdeklődést és az egyház ügyei iránt való odaadó buzgóságot. A szokásos gyűlési megalakulási eljárások után *Ravasz János* esperes buzgó imában kérte Isten segédelmét az üléselésre. *Viski Gyula* egyh. m. aljegyző, *Kócsi Dániel* egyh. m. számvevő és *Tóthfalusi*

József egyh. m. tanácsos voltak a gyűléselés nagyfontosságú ügyeinek előadói. Ezek után az egyházkerületi közgyűlésre felküldendő képviselőket választották meg *Csontos Olivér* egyházmegyei gondnok, *Deák Lajos* kollegiumi gondnok és *Rózsnyai István* egyházmegyei tanácsbíró, mint világi férfiak, továbbá *Tóthfalusi József*, *Biró András* marosvásárhelyi lelkészek és *Kovács László* koronkai lelkész személyében, egyházi részről.

A lelkészi nyugdíjintézet pénztárosa *Nagy József* erdőszentgyörgyi lelkész lett, bizottsági tagok dr. *Sárkány Miklós*, *Csiki Lajos* világiak és *Kócsi Dániel* vajai, *Tóth László* ny.-karácsonyfalvi lelkészek. A lajstromos szavazásnál az egyh. ker. tanítói képviselőiségre *Makkai Samu* koronkai, *Kovács Pál* és *Gönci János* marosvásárhelyi és *Péter Domokos* derék tanítók nyerték el a szavazatokat. A közgyűlés végén az igaz szeretet óvációjával vette körül az egyházmegye *Ravasz János* esperest, *Dósa Elek* és *gr. Bethlen István* főgondnokokat s minden irányban elhangzott a buzgó óhajlás, hogy vajha összetartással és buzgósággal soká kormányozhatnák az egyházmegyét.

— **Kedves vendégek.** A közeli napokban kedves vendégek keresték fel lapunk szerkesztőjét: *Biberaner Richárd* a budapesti Filadelfia diakoniszta egyesület igazgató-lelkésze és kedves felesége. Utjuk egyuttal az erdélyi egyháztársadalmi és valláserkölcsei viszonyok tanulmányozására is volt szentelve s meg vagyunk győződve, hogy a baráti összeköttetésen kívül is sokat nyertünk a kedves találkozásban azáltal, hogy egymást megértve, megismerve és támogatva fogjuk Isten országát szolgálni; a szeretet munkásságát a gyakorlati életbe minél intenzívebb erővel beplántálni. Első egyetértő, közös nagy célunk leendő: a diakonissza-ügy fejlesztése és támogatása.

— **A Biblia revízió a római egyházban.** A római egyház a Bibliának azt a latin fordítását ismerte el hitelesnek, a melyet *Jeromos* egyházi atya készített. *Jeromos* Damasus pápa 382-ben megbizta, hogy a többé kevésbé megromlott s a Septuaginta után készült latin fordításokat hasonlítsa össze, s új fordítást készítsen. *Jeromos* ennek a megbízatásnak derékul megfelelt s lassan a római egyház hivatalos fordításának ismeretett el. Azt a fordítást közönségesen *Vulgatanak* nevezik. Ezzel a fordítással is az történt azonban, a mi minden más fordítással. Idők folytán megromlott. Részint ezért, — de azért is, mert a római egyház se zárkozhatik el amaz eredmények elől, a melyeket a tudomány a Biblia szöveg javítás terén elért, — a pápa megbizta a *benediktianus szerzetesrendet*, hogy a *Vulgata* szövegét az újabb tudományos kutatások eredményének megfelelőleg javítsák át. Ez a munka tulajdonképen még a hatvanas években megkezdődött, de a tudós *Vercellone* meghalt 1868-ban a nélkül, hogy feladatát elvégezte volna. Most ezt a munkát

akarja a pápai rendelet bevezetni. Nehéz a munka de általa bizonyára terjedni fog a világosság, főként ha az egyház a bibliát a nép kezébe adja.

— **Uj államtitkár.** Királyunk öfelsége dr. Darányi Ignác földmívelésügyi m. kir. miniszter úr előterjesztésére Balogh Vilmos miniszteri tanácsos, c. államtitkárt, a földmívelésügyi magy. kir. miniszterium adminisztratív államtitkárává nevezte ki. Kétszeres örömmel üdvözljük ez alkalommal az új államtitkár urat, egyfelől mint a munka emberét, másfelől mint olyan hűsorsosunkat, aki családi és nyilvános életében egyformán hű maradt a régi kálvinista nemes ember hagyományaihoz.

— **A vidéki prot. lelkészekhez.** Lelkész atyánkfiaiainak érdekükben áll tudni, hogy betegség esetén a budapesti Bethesda-kórházban felvételre találhatnak. A Bethesda református kórház és a modern gyógykezelés tekintetében a többi fővárosi kórházzal egy színvonalon áll. A napi ápolási díj a III. vagy közös osztályon 2 korona, melyért orvosi kezelésben és ellátásban részesül a beteg, a II. osztályu 2 ágyas kórszobákban 5 korona és az I. osztályu külön szobában 7 korona. Az I. és II. oszt. betegek az őket kezelő kórházi orvosoknak a megállapodáshoz mért tiszteletdíjat tartoznak fizetni. Az ápolási díjak ugy a felvételi, mint az elbocsátási napra felszámítatnak. A Bethesda-kórházban van belgyógyászati és sebészeti osztály. A beteget a kórház orvosai veszik fel. Ragályos betegségben szenvedők nem nyernek felvételt. A Bethesda a városligetben, Hermina-út 39. sz. a. van. Gyönyörű szép kert áll az üdülő betegek rendelkezésére. A kórház imatermében vasárnaponként ref. istentisztelet tartatik. Miután a 1907. jan. 1 óta a 6131/906. IV. a) számú belügyminiszteri jóváhagyással a Bethesda is nyilvánossági jelleggel felruházott kórházak közé tartozik, vagyontalan betegek az állam költségén kezeltetnek. Betegeink nagy létszáma mellett kívánatos, hogy a gyógyulást kereső vidéki hitrokonaink betegségüket levélben röviden ismertette a felvétel lehetősége iránt idejekorán tudakozódjanak. Megkeresések — a további eljárás végett — a Bethesda kórház ref. lelkészi hivatalához intézendők. (Budapest VI. Hermina-út 39. sz.)

— **A „Vasárnapi Ujság”** július 7-iki száma 28 képe között érdekes képsorozatot közöl Garibaldi pályájának magyar vonatkozásairól, gróf Vay Péter cikke kapcsán japáni kertekről, az iglói kiállításról, a délfraanciaországi szőlőműves mozgalomról stb. Verset Szabolcska Mihály, műfordítást Sully Prudhommeból Telekes Béla, eredeti regényt Mikszáth Kálmán és Pekár Gyula, elbeszélést Bársony István irtak e számba, ezeken kívül folytatódik Wharton Edith angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: tárczacziikk a hét-ről, Pataky László népeleti rajza, gróf Széchenyi Imre balatonfüredi szobra, divatcziikk s képek, a Palazzetto Venezia Rómában, tárczacziikk az automobilról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, Közintézetek s egyletek Sakkjáték, Képtalány, Egyvelég stb.

„Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Világkrónika”-val együtt 4 kor. 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest IV., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanítt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

Hirek az országból.

— **A belügyminiszter a visszavándorlásról.** Az amerikai magyarok visszatelepítése, melyet a magy. gazda szövetség ujabban munkakörébe fölvetett, a képviselőházban is szóba került. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter Henc képviselő felszólalására kijelentette, hogy a kormány teljes mértékben méltányolja a visszavándorlás elősegítésére való törekvéseket s azokat támogatja, de hangsúlyozta, hogy ezt az akciót nagy körültekintéssel és óvatossággal kell intézni, különben az amerikai kormány jogos féltékenységét keltenénk föl, melynek alig áll érdekében, hogy egyszerre nagyobb munkaerőt elvonjunk Amerikától. Ha erre nem ügyelnénk s minden elővigyázat nélkül akarnánk a visszatelepítési akciót megindítani, csak az Amerikában élő magyaroknak okoznánk károkat az e révén várható zaklatások folytán. A belügyminiszter szavai teljesen fedik O. G. Szövetség véleményét, melynek már mi is kifejezést adtunk.

— **Magyarok visszatelepítése.** A new-yorki Nemzetközi Sita-Clubban legutóbb Skotthy János hazánkfián igen érdekes előadást tartott a magyarok kivándorlásáról. Megcáfolta azt a téves nézetet, mintha a magyar kormány előmozdítaná a kivándorlást, sőt ellenkezőleg — mondja Skotthy — Andrassy belügyminiszter minden rendelkezésére álló eszközzel igyekszik a kivándorlásra csábító üzeneteket megakadályozni. A Magyar Gazdaszövetség mozgalmát indította, hogy eladó birtokokat szerezzen azoknak, akik föld hiány miatt kénytelenek ott hagyni a magyar hazát. A dollár melynek értéke egyenlő öt magyar koronával, az a vonzó erő, amely a magyar véreinket ide csalogatja s minden egyes itt boldoguló magyar a bevándorlók egész sorozatát vonja maga után. Merem állítani, hogy a magyar kivándorlók zöme testileg erős, szellemileg értelmes ember és jó munkás s megvagyok győződve arról, hogy jobb politikai, gazdasági, társadalmi és nevelési viszonyok közt olyan erős és öntudatos magyar munkásosztályt lehetne alakítani, amely Magyarország politikai és gazdasági emelkedésének minden időben leg-erősebb támasza lehetne.

— **A horvát izgatás** A horvát rezolúciós képviselők most, miután a magyar képviselőházban oktalanságunkkal kudarcot vallottak Horvátországban folytatják az izgatást a magyarok ellen. Jellemző a horvátok csak ideiglenesen elpalástolt magyargyűlöletére, hogy a vasuti pragmatikáról szóló javaslatot, amely tulajdonképen csak a létező állapotot igtatja törvénybe a nyelvkérdésben, arra használják fel, hogy most Horvátország önálló államiségát követeljék. Ebben az irányban folytatják most az izgatást Horvátország területén belül, sőt vakmerőségükben odáig mennek, hogy vasárnap még magyar földön, Csák tornyán is rendeztek horvát tüntetést s a vasuti pályaudvaron összeütköztek a magyarokkal. Természetes

dolog, hogy a horvátoknak ez a garázda viselkedése még a rezolúciós képviselők közül sem tetszik valamennyinek s vannak közöttük higgadtan gondolkodó elemek, amelyek a céltalan izgatást épen úgy elítélik, mint ahogy elítélték annak idején a horvát obstrukciót a magyar képviselőházban, de amelyek az izgatók hangos lármájától nem tudnak érvényesülni. Ezek a mérsékelt horvát képviselők rámutatnak arra, hogy Horvátországban nem lehet olyan nemzeti ellenállást csinálni, mint aminőt a magyar szövetkezett pártok a törvénytelen kormány uralma alatt Magyarországon csináltak, mert Horvátországban a megyei tisztviselők kinevezett tisztviselők, akik tehát föltétlenül engedelmeskednek a horvát országos kormány rendelkezéseinek. De rámutatnak arra is, hogy az izgatással nem fognak mást elérni, minthogy fölkeltik a lappangó indulatokat és nincsen kizárva, hogy a fölizgatott horvát nép majd annak idején azok ellen fordul, akik most föllázzítják. Amíg a rezolúciós képviselők így Magyarország ellen folytatják aknamunkájukat, az új horvát bán mindent megtesz, hogy törvényes eszközökkel helyreállítsa a rendet és a nyugalmat. A csüörtökre összehívott horvát országos gyűlést pedig bizonytalan időre elnapolták, hogy a horvát urak az országos gyűlésen ne rendezhessenek botrányokat.

— **A kiegyezés.** A magyar és osztrák kormány ismét felvette a kiegyezési tárgyalások elejtett fonálát. A magyar kormánynak a kiegyezési tárgyalásoknál közreműködő tagjai Bécsbe érkeztek s ott folytatják a tanácskozást az osztrák kormánnyal. Egybehangzó hírek szerint a két kormány között a kiegyezés dolgában oly közeledés történt, hogy immár csak néhány kisebb jelentőségű ellentét elsimitásáról van szó s akkor a kiegyezés kész lesz. Lehetséges, hogy már a mostani bécsi tanácskozásokon meg fog történni a végleges megegyezés, de ha nem, úgy nagyon valószínű, hogy a legközelebbi budapesti tárgyalás meghozza a döntést s összel a két kormány már törvényhozásai elé terjesztheti a kiegyezés anyagát. Miután az 1917 után tervezett előleges megállapodás megihusult, most már csak az 1917 ig terjedő kiegyezésről van szó. Erre a rövidebb időre a két kormány megegyezése könnyebben jöhetett létre. Némileg megnehezíti azonban a magyar kormány helyzetét az osztrákoknak az a törekvése, hogy a kvóta felemelésével szerezzenek hasznot Magyarország rovására. A kvótakérdésnek ugyan semmi köze a kiegyezéshez, de az osztrákok mégis most lépnek fel azzal a követelésükkel, hogy Magyarország nagyobb arányban járuljon hozzá a közös kiadásokhoz, mert azt remélik, hogy ezen a réven, ha nem is kvótafelemelést, de a kiegyezési tárgyalásoknál tudnak kedvezést kicsikarni.

Az új világ.

András gazduram árnyas udvarán, a nagy díófa alatt ültek pohár bor mellett a főtisztelendő ur, a bíró, a jegyző, Nagy Gábor gazduram és mások.

Nagy uram, miután jó pár kvaterkát felhajtott és így a fejébe szállt a bátorsága, kihuzott a lajbi-zsebéből egy összegyűrt papirost és mialatt azt kibontogatta, e szavakra fakadt:

— Már akármit mond is főtisztelendő uram, nagy dolog az, amit a szocialisták ígérnek. Imhol nil — A többit már a papirosról olvasta le:

„Nincs többé rabszolgaság! Nem fizetünk adót! Le a tőke- és földzúzásokkal! Szabadság, testvérség, egyenlőség! Nincs többé gazdag és szegény! Földet a népnek! Fogjunk össze és akkor mienk az egész világ!”

— És kegyelmed mindazt elhiszi, amit a papirosra rányomattak? — kérde szeliden a tisztelendő atya.

— Az irás mondja — erősítgeti hévvel Nagy Gábor uram — amit pedig az irás mond, az szent!

— Kedves gazduram — felelé a pap — a papiros nagyon türelmes. Sokkal türelmesebb mint a kegyelmed barna csikója. Eltűr az a hátán mindent a világon

— Már azt ne mondja, főtisztelendő uram, hogy akármit is lehet irásban kiadni... De meg tudom is biztosan, hogy való igaz, amit ez az irás mond.

— Honnan tudja? — kérde a tisztelendő.

— Hát, hát — himezett-hámozott Nagy Gábor gazda — ndom, ahonnan tudom, csakhogy jól tudom.

— Azt gondolja gazduram? — felelé jószágos tekintettel a pap. — Sejttem, hogy ki járt kendnél. A bíró ur és a jegyző ur is tudja már, hogy ott ólalkodott a portája körül az este egy szocialista agitátor a fővárosból. Amolyan zavaros mesterségű ur, aki rongyosan, batyuval a hátán jött be Galiciából és megtollasodott a nép pénzén, a hiszékeny, jó nép bőrén.

— Hát igaz, tőle hallottam — vallotta be Nagy Gábor gazda.

— Hiába is titkolta volna. Tudjuk mindnyájan. De most már engedje meg, hogy elmondjam kendnek, hogy hát milyen is az az új világ, amelyet a szocialista urak ígérnek. Elsőbbben is azt mondják: Nem lesz többé rabszolgaság, ha ők kerülnek felül... Hát ugyan mondják meg nekem, kicsoda rabszolga ma? Talán kend, talán én, vagy...?

— A kigazda, a cseléd, a munkás, az! — veté közébe Nagy Gábor gazda.

— Gondolja kegyelmed? Hát tudja ki a rabszolga? Hajdanában ostorral, bottal kergették a régi világban robotra; véresre verték, kineztek. Ez volt a rabszolga. Ma a jó cselédet és munkást megbecsüli mindenki és jó dolga is van. A rosszelkű és veszekedő kedvű munkás pedig magának tulajdonítsa, ha nem nézi gazdája jó szemmel. Az ilyen szeretni, az ilyennek kedvezni nem lehet. Hogy érdemel az szeretetet, amikor csak rosszba töri a fejét; abban, hogy miképen árthasson urának? Becsületes, jóra való emberhez illő eljárás ez?

— A cseléd mindig olyan, amilyen az ura — erősítgeté Nagy gazduram.

— Abban félig-meddig igaza van. A jó urnak többnyire jó a cselédje. A rossznak rossz. De bizony a szocialista agitátorok által felizgatott munkás még a jó urát is megkövezné, felfeszitené, mert arra tanítják, hogy az ur a munkás bőrén uzsoráskodik földjével; annak tömérdek nehéz munkájával kiszípolózza a szegény ember utolsó csepp véréit is.

— Ami igaz is — veté közébe Nagy Gábor uram.

— Ezt prédikálják azok, jó gazduram — folytatá tovább a tisztelendő ur nyugodt hangon, — akik a nép dolgát a fővárosból, íróasztaluk mellől igazgatják és azok, akiket elbolondítottak ezek a jó urak. Akiknek halvány sejtelmük sincs a mezei munkáról, akik nem tudják, hogy a földdel csak úgy boldogulunk, ha azt állandóan, szeretettel és odaadással miveljük és nem bizzuk akárkinek a kezére, olyan em-

bernek a kezére, akiben meg nem bizhatunk, aki bármely pillanatban faképnél hágy bennünket; aki a szerződést könnyű lélekkel bármikor kész megszegni, ha a szocialista urak kiadják a parancsot, hogy: „Sztrájkba munkások!”

— De hát ki védi meg a szegény embert az urak zsarnoksága ellen? — kérde Nagy Gábor uram.

— A becsületes, szorgalmas munkásnak legjobb védelme maga a munkája. Aki elvégzi kötelességét, nem szegi meg a szerződést, azt nem bántja soha senki. Aki azonban olyanokra hallgat, akik a munkások filléreire élnek uri módon a fővárosban, akiknek azonban a szívök mélyén a legkisebb gondjuk is nagyobb annál, hogy a munkás jólétével igazában törődjenek, akik idegenből hoznak forradalmi eszméket, amiket nálunk sohasem lehet megvalósítani — az magának tulajdonítsa hütlenségének, szerződészegésének a következményeit. A földes gazda egész vagyonát földjében fekteti; ha pedig azok, akik a földjét munkálják, bármikor, amikor nekik jól esik, kiállanak a munkából, akkor odavész a gazda termése, vagyona, mindene. De odavész a munkás keresete is. Azzal persze nem törődnek a szocialista urak. Erről megfeledkeznek néha még a munkások is. Főként, ha a sztrájkossza birja őket téttlenségben tartani.

— Az igazság az — szólalt meg ismét Nagy uram — hogy nemcsak az urnak van jussa a földhöz. A kisémberek is kell földet adni. Akkor aztán nem lesz elégedetlenség és szegénység a földön. Azért én csak azt momdom: Éljen a szocializmus, éljen az új világ!

— Valóban úgy van — hagyá helyben a tisztelendő ur. — Mindenkinek, aki a földet meg tudja becsülni és ért a műveléséhez, annak földet kell adni. Ugy is lesz De egyszerűen elvenni, elrabolni attól, aki évek hosszu és keserves munkájával szerzett földet, az már egyáltalában nem igazság. Az zsványság, az rablás. Éljen az új világ! azt kiáltja kegyelmed. De hát új világot nem lehet ám úgy teremteni, hogy romba döntünk, lerombolunk mindent, ami eddig volt, ha jól is volt. A mindenható nagy ur, az Isten, is csak szépen rendben egymásután teremtette a földet, majd a növényeket, állatokat és végül az embereket. A természetes sorrendet nekünk is be kell tartanunk. Ahol hibákat látunk, azokon javítani, a mi hasznos utat tapasztalunk, azt hasznunkra fordítani. De minden eddigit sárba tiporni és egy teljesen bizonytalan jövőnek kitenni az egész emberiséget, az sem nem okos sem nem józan, sem nem célszerű dolog. A erőszak nyomában sohasem jár áldás. Ől mondja közmondak: Lassan járj, tovább érsz. Ha valakire érvényes ez az igazság, úgy a gazdára első sorban. Ő mind kockáztat, ha földjét elveszíti. Igaz-e vagy nem? És mit kockáztat ezzel szemben a szocialista agitátor? Semmit hisz nincs is semmije ő tehát könnyen beszél.

Erre már Nagy Gábor uram is kénytelen volt ráhagyni, hogy abban lehet már valami igaz.

Liptai Albert.

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi süket-
őget, fülfolyást, zúgást és néhezhallást még idült
esetekben is. Ára üvegenként használati utasítás-
sal 2 frt. Kapható Debreczenben, Kossuth-utca 8.
szám az „Arany Egyszarvu“-hoz című gyógy-
szertárban.

Agrár takarékpénztár r. f. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett alaptőke egy és fél millió korona.

Fiókintézetek és kirendeltségek:

Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Maros-
ujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely, Sepsit-
szentgyörgy és Székely-Keresztur.

Jelzőlogkölcsonokat nyújt földbirtokra és bér-
házakra legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén
törlesztéses kölcsönöket 500 koronától kezdődőleg a
törlesztést és kamatot magában foglaló fél évi részlet-
fizetések ellenében 4 1/2% alapkamattal.

Leszámitól 6 hónapi lejáratig terjedő váltókat, utal-
ványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, folyó, vagy cheque
számlára és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti
vissza

Bank és pénzváltó osztályunk üzletköre:

Értékpapir, idegenpénzek vétele és eladása.

Tőzsdei megbízások.

Sorsjegyek eladása letétjegyre és egyenlő havi
részletfizetésre. Az első részletfizetése után a sors-
jegyekre eső nyereség már a vevőt illeti.

Kölcsönök nyújtása értékpapirokra.

Osztálysorsjegyek főelárusítása helye. Szelvény-
beváltás.

Letétek. Elfogadjunk értékpapirokat, okmányokat
megőrzésre.

Költségmentesen megvizsgáljuk mindennemű sor-
solás alá eső értékpapirok huzását.

Kivándorlóktól érkező pénzek, utalványok, csekkek
legolcsóbb beváltási helye.

Képviseli a legrégebb és legnagyobb biztosító in-
tézetet a „Trieszti Általános Biztosító Társaság” (Assi-
curazioni Generali) és eszközöl tűz-, üveg- és jégkárt,
valamint betörés elleni, végre élet és balesetelleni biz-
tosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMEZŐ ISZÜ TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„KÖZHASZNU SZÖVETKEZET”

magyar nemzeti alapon álló kultur és humán-célok támogatására alakult pénzüintézet

KOLOZSVÁRT UNIÓ-UTCZA 20.

Elfogad takarékbetéteket, naptól-napig számított 5⁰/₀-os kamat mellett és a tőkekamat-adót is az intézet fizeti.

Váltó-leszámitolást és rövid lejáratu jelzálogkölcsonök folyósítását kedvező föltételek mellett eszközli.

Tisztviselői törlesztő kölcsonöket folyósít 10—12 évi törlesztésre.

Az intézet most van átalakulóban 300.000 kor. alap-tőkével bíró részvénytársasággá, hogy kitüzött feladatait hathatósabban szolgálhassa.

Egy részvény ára: 100 kor., mely apróbb részletekben, az év végéig fizetendő be.

Eddigi kezdetleges helyzetében is már

12000 koronát

osztott ki az intézet magyar nemzeti alapon álló egyházak, iskolák segélyezésére.

A részvényjegyzések még mindig elfogadtatnak.